
DRAGINJA UROŠEVIĆ

KNJIŽEVNA OMLADINA

**TREĆA IZBORNA SKUPŠTINA KNJIŽEVNE
OMLADINE SRBIJE ODRŽANA JANUARA
1977. GODINE**

Književna omladina Srbije, specijalizovana društvena organizacija mladih osnovana 1970. godine, izrasla je iz potrebe da se široko demokratizuju književni i kulturni čin; da se stvaranje i rasprostiranje vrednosti poveri što većem broju mladih ljudi i, konačno, svim pripadnicima omladinske organizacije.

Stvarnost je mlade generacije u SR Srbiji da dosta koristi knjigu, a i sama se u okviru svog slobodnog vremena bavi amaterskim književnim stvaralaštvom. Poezija, proza i drugi književni žanrovi pišu se danas u školama, amaterskim formacijama radnih organizacija i na selu. Sve ovo svedoči o našoj narasloj pismenosti, o procesu urastanja kulture u život sam i o dostignućima samoupravne demokratije.

Književna omladina Srbije nije posebno osnivana organizacija već se konstituiše i konstituisala se iz postojećih književnih i kulturnih organizacija s područja Republike. Odnosno, u jednoj opštini ili mestu književna omladina postoji od onog trenutka kad uspostave saradnju među svim literarnim, recitatorskim, dramskim i drugim sekcijama, klubovima i društinama.

Konstituisanje i društveno organizovanje mladih literata, recitatora i bibliotekara proisteklo je iz saznanja da među mladima postoje i realne kulturne snage koje mogu da daju doprinos kulturnom životu svoje sredine, da vrše obogaćivanje radne i životne atmosfere. I koje, u krajnjoj instanci, predstavljaju ne samo kulturni i društveni, već i ideološki front mladih stvaralaca i Saveza socijalističke omladine. Efekti ovog organizovanja su najmanje dvojaki: na jednoj strani razgranava se kulturna akcija, a na drugoj se stvaraju mogućnosti za afirmaciju

književnog, recitatorskog, bibliotečkog i uopšte kulturno-prosvetnog posleništva.

Pored podsticanja i organizovanja amaterskog rada u kulturi, Književna omladina Srbije ima još jednu vrlo značajnu ulogu. Zajedno sa mladim amaterima u njenim redovima se nalaze i afirmisani mladi književnici i za njih se u okvirima ove organizacije mogu stvoriti mogućnosti za organizovano socijalističko delovanje.

Prema najnovijim podacima, dobijenim u anketi Republičke konferencije Saveza socijalističke omladine, u Republici ima 51 organizacija opštinskog nivoa i nekoliko hiljada članova.

Književna omladina Srbije je u organizaciono-političkom smislu doživela izvesne preobražaje od svog osnivanja do danas. Kad je 1970. godine osnivanja zamišljena je kao organizacija koja će se temeljiti na individualnom članstvu. Negde oko Druge izborne skupštine 1974. godine, sazrela je ideja da nešto šire treba postaviti organizovanje ovog pokreta. Naime, da treba objediniti postojeće literarne i druge kulturne organizacije sa područja Republike. Individualno članstvo je ostalo kao jedna mogućnost za organizovanje, ali manje značajan pravac.

Za dalji razvoj Književne omladine značajno je koliko je do sada svaka opštinska organizacija uspela da postane živ kulturni organizam, da bude konstituisana kao deo kulturnog trenutka i akcije. Ili, metaforično rečeno, koliko je uspela da bude kulturna košnica. Rezultati su različiti. Ima opštinskih organizacija koje su se afirmisale u svojoj sredini i imaju svoje stalne programe, ali ima i tihih, neprimetljivih. Među prvima su organizacije iz Pirota, Vranja, Novog Pazara, Titovog Užica, Raške, Lajkovca, Kraljeva, Niša itd. U novije vreme osnovan je znatan broj novih organizacija, no od njih ne bi ni trebalo očekivati da odmah postignu i značajnije rezultate.

Posle Treće izborne skupštine Književne omladine Srbije, održane 26. januara 1977. godine, organizacija se našla pred brojnim zadacima: konstituisanje novih i jačanje postojećih opštinskih organizacija, obogaćivanje programa i sadržaja rada, šire postavljena propaganda knjige i kulture u radnim organizacijama, mesnim zajednicama i školama. Radilo se i radiće se na obogaćivanju fondova postojećih biblioteka i pokretanju novih, na saradnji sa časopisima i novinama, na organizovanju kulturnih manifestacija, afirmaciji najboljih pripadnika pokreta... Izdavačka delatnost je, prirodno, oblast u kojoj književna omladina deluje. Od

borbe za jeftiniju i bolju knjigu do izdavanja sopstvenih listova, publikacija i knjiga.

Da bi se moglo delovati na ovako široko postavljenoj platformi delegati Treće skupštine su zaključili da treba jačati postojeće opštinske organizacije, oživeti dve pokrajinske i beogradsku.

Delatnost članova Književne omladine Srbije podrazumeva njihov aktivan odnos prema književnim činjenicama: pisanje proze, poezije i drugih žanrova; organizovanje književnih, recitatorskih, dramskih i drugih večeri i susreta; objavljivanje radova mladih stvaralaca. Bilo da se radi o radniku-literati, učeniku ili studentu-literati ili mladom afirmisanom književniku. U Književnoj omladini Srbije se smatra da je talent svakog pripadnika pokreta dragocenost koju treba negovati, — njemu treba stvarati životne i društvene uslove, vodu i vazduh, da se razvija i oplemenjuje. Odnos prema talentu je odnos prema našoj budućoj pismenosti, književnom i kulturnom činu, rizični biblioteka, kulturnoj klimi, publici, duhovnom bogatstvu naših naroda i narodnosti. To je put u kulturu samoupravne demokratije i demokratiju samoupravne kulture.

Akcije Književne omladine Srbije „Pesniče — znaš li svoj dug”, „Svi za knjigu — knjiga za sve”, „Knjiga po knjiga — biblioteka”, „Književna škola”, razgovori o stvaralaštvu mladih književnika, izdavačka delatnost, nekoliko akcija sa štampom — dali su vidne rezultate.

I izdavačka delatnost u Književnoj omladini Srbije već je pokazala uočljive rezultate. Na stranicama „Književne reči”, glasila ove organizacije, javilo se do sada preko pet stotina mladih autora i nekoliko desetina novih imena. Edicija „Pegaz” je započela s izdavanjem prvih knjiga, i sa skromnim sredstvima je 1976. godine objavila šest, a u 1977. godini objaviće jedanaest prvih knjiga mladih autora.

Treća skupština Književne omladine odredila je programsku platformu jasnije i proširila je njen radijus delovanja. U narednom periodu možemo očekivati nove mlade literature i pisce, veći broj književnih večeri i susreta, nove rubrike u novinama i na radiju, nove listove i knjige.